Съвет на
Европейския съюз

Люксембург, 19 юни 2017 г.
(OR. en)

10197/17

MOG 42
CFSP/PESC 514
IRAQ 5

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	19 юни 2017 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	10196/17 MOG 41 CFSP/PESC 513 IRAQ 4
Относно:	Заключения на Съвета относно Ирак — Заключения на Съвета (19 юни 2017 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно Ирак, които бяха приети на 3551-вото заседание на Съвета, проведено на 19 юни 2017 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА ОТНОСНО ИРАК

Съвет по външни работи, 19 юни 2017 г.

1. ЕС горещо приветства иракското правителство на министър-председателя ал-Абади и иракските сили за сигурност за значителния напредък, постигнат във военната кампания срещу Даиш през последните месеци. Този напредък доведе до освобождаването на повечето квартали на град Мосул — голямото препятствие за териториалното поражение на Даиш в Ирак. ЕС подчертава приноса на световната коалиция в подкрепа на правителството на Ирак в битката срещу Даиш, и остава изцяло обвързан с всеобхватния ангажимент на световната коалиция, включително в борбата срещу насилническия екстремизъм и тероризма, в съответствие с международното право. ЕС отчита жертвите, направени от иракския народ в кампанията за разгром на Даиш. ЕС приветства усилията на правителството на Ирак за защита на цивилното население по време на военната кампания и призовава иракските сили за сигурност да продължат да поставят защитата на цивилното население в центъра на военната кампания в целия Ирак. ЕС осъжда най-категорично продължаващите брутални действия на Даиш и крещящите нарушения на правата на човека и на международното хуманитарно право, в това число безразборните нападения, убийства и свързаното с конфликта сексуално насилие. Освен това ЕС е дълбоко загрижен във връзка с твърденията за тежки нарушения на правата на човека и издевателства, извършвани от иракските сили. ЕС приветства ангажиментите, поети от федералното правителство на Ирак и регионалното правителство на Кюрдистан за своевременно разследване на всички твърдения, и ги призовава да търсят отговорност от извършителите в рамките на прозрачен процес.

2. В този критичен момент от историята на Ирак, ЕС заявява отново твърдата си подкрепа за единството, суверенитета и териториалната цялост на Ирак, както и своя категоричен и активен ангажимент за запазване на разнообразието на етносите, религиите и вероизповеданията на иракското общество, включително защита на малцинствените групи. С оглед постигането на целта за изграждане на обща визия за бъдещето на страната, понастоящем е от първостепенно значение иракските граждани да започнат приобщаващ процес на помирение както на национално, така и на местно равнище. ЕС приветства усилията на политическите ръководители на Ирак за насърчаване на политическите реформи и помирението и настойчиво приканва всички страни да продължават да следват пътя към национално помирение в дух на взаимно разбирателство и компромис. Продължаващата и дългосрочна подкрепа на международната общност в това отношение е жизненоважна. Следва също така да се насърчава образование, което да подкрепя откритостта към многообразието.

3. ЕС счита, че общият интерес на иракския народ се обслужва най-добре чрез диалог и сътрудничество, че едностранните действия следва да се избягват и че всички открити въпроси следва да бъдат решавани чрез консенсусни позиции, основани на цялостното прилагане на разпоредбите на конституцията на Ирак. ЕС призовава федералното правителство на Ирак и регионалното правителство на Кюрдистан да надграждат успешното си сътрудничество по въпросите на сигурността в кампанията за освобождаването на Мосул и да встъпят в конструктивен диалог по всички въпроси от политическия и икономически спектър, включително оспорваните вътрешни граници. Освен това ЕС настойчиво приканва всички заинтересовани страни в региона на Кюрдистан в Ирак да търсят допирни точки и да възстановят функционирането на демократичните си институции, включително чрез провеждане на регионални избори.

4. ЕС е убеден, че е изключително важно иракското правителство да постигне осезаем напредък по политическите реформи, за да се даде възможност за пълно национално помирение на основата на справедливост и отчетност, утвърждаване на принципите на функционираща демокрация, върховенството на закона, зачитането на правата на човека и реалното участие на гражданското общество. ЕС призовава за бързото прилагане на Националния план за действие на Ирак относно жените, мира и сигурността. ЕС приветства и подкрепя усилията за реформи на правителството на Ирак и призовава всички водещи ирански политици да дадат приоритет на националния интерес и да подкрепят правителството в усилията му за реформи, помирение и стабилизиране, включително в подготовката на парламентарните и провинциалните избори през следващата година, които следва да се проведат по прозрачен начин и да отговарят на демократичните стандарти. Във всички процеси трябва да се гарантира приобщаването на жените, младежта и малцинствата.

5. Освен това ЕС изразява дълбоката си загриженост във връзка с хуманитарната ситуация и отчита значителните усилия на всички иракски органи, на Организацията на обединените нации и другите международни партньори за предоставяне на хуманитарна помощ и съдействие на разселените и засегнатите от конфликта лица. ЕС изтъква отново, че е важно всички страни по конфликта да осигуряват защита на цивилното население и спазване на международното право, включително на международното хуманитарно право и правото в областта на правата на човека, както по време на военните действия, така и — където е приложимо — след тяхното провеждане. Освен това ЕС подчертава, че е спешно необходимо да се осигури безопасен и безпрепятствен хуманитарен достъп до всички райони, защита за цивилните лица, бягащи от бойните действия, животоспасяващи спешни медицински грижи и евакуация на ранените във войната, както и безпрепятствено връщане на вътрешно разселените лица веднага щом завръщането по домовете им стане безопасно. Необходимо е засилено съдействие във връзка със специфичните потребности на лицата,преживели сексуално и основано на пола насилие, и свързано с конфликта сексуално насилие. От първостепенно значение е всички иракски органи да гарантират, че процедурите за проверка за сигурност са изцяло съобразени с националното и международното право, а лагерите да запазят хуманитарния си и граждански характер. В контекста на сегашния недостиг на финансиране за плана на ООН за хуманитарен отговор, ЕС подчертава спешната необходимост цялата международна общност да засили хуманитарната си подкрепа, като се отчитат нуждите в целия Ирак. ЕС и неговите държави членки са начело на международните хуманитарни действия и ще продължат да проявяват солидарност с иракския народ, като предоставят хуманитарна помощ за най-нуждаещите се, в съответствие с хуманитарните принципи.

6. За да се гарантира дългосрочната стабилност на Ирак, ЕС смята, че е от съществено значение правителството на Ирак и политическите лидери да предложат и да подкрепят процес на правосъдие в условията на преход. Това трябва да включва мерки за подвеждане на Даиш под наказателна отговорност и гарантиране на отчетност за нарушенията и погазването на правата на човека, включително военни престъпления, престъпления срещу човечеството и геноцид, както и действия срещу лицата, които принадлежат към малцинствени групи. Доказателствата за тези престъпления трябва да бъдат запазени, а нарушенията — документирани. ЕС и неговите държави членки са готови да подкрепят правителството на Ирак в този процес. Във връзка с това въпросът за чуждестранните бойци терористи, по-специално завърналите се чуждестранни бойци, все още заслужава особен интерес. Сътрудничеството и споделянето на информация със съответните заинтересовани страни — по законосъобразен начин и посредством подходящите канали, продължава да бъде от решаващо значение. ЕС призовава Ирак да се присъедини към Римския статут на Международния наказателен съд. ЕС призовава също иракските власти да гарантират прозрачен процес за правните искове, чрез който загубеното имущество може да бъде върнато на законните си собственици. Освен това ЕС изтъква значението на програмите за изпълнение за демобилизиране, реинтегриране и образоване на деца, вербувани от въоръжени групировки, и отбелязва, че децата винаги са жертви, нуждаещи се от институционална, социална и обществена подкрепа. ЕС се противопоставя на прилагането на смъртното наказание при всички обстоятелства. ЕС призовава федералното правителство на Ирак да въведе мораториум върху екзекуциите и призовава също регионалното правителство на Кюрдистан да възстанови мораториума с цел в крайна сметка да се премахне смъртното наказание.

7. ЕС приветства усилията на правителството на Ирак да изпълни изискванията на своето стендбай споразумение с МВФ. ЕС подчертава, че спешно са необходими финансови и икономически реформи, за да може Ирак да тръгне по пътя на икономическото възстановяване, реконструкцията и устойчивото икономическо и социално развитие. ЕС е готов да продължи да допринася за усилията за икономическо възстановяване на Ирак и активно подкрепя иракските власти в работата им за подобряване на обществените услуги, укрепване на приобщаващото управление, борба с корупцията и гарантиране на равни права на всички иракчани, независимо от техния етнически произход, пол, религия или убеждения, в съответствие с Конституцията на Ирак. ЕС настойчиво приканва иракските власти да ускорят финансовите и икономическите реформи. ЕС е готов да подкрепи Ирак, в тясно сътрудничество с МВФ и Световната банка, в процеса на осъществяване на реформите, необходими за укрепване и диверсифициране на икономиката, което ще доведе до по-добри възможности за създаване на работни места, включително за младите хора, ще насърчи завръщането на разселените лица и ще допринесе за стабилизирането на местните общности, като по този начин се повиши тяхната устойчивост. ЕС приветства усилията на ЕИБ и Ирак за приключване на преговорите за рамково споразумение, с което да се улесни подкрепата чрез дългосрочни заеми за Ирак. ЕС продължава да оказва силна подкрепа за Мисията на ООН за подпомагане на Ирак (UNAMI).

8. ЕС изтъква значението на сигурността и принципите на правовата държава за стабилността в освободените райони и в цялата страна. От съществено значение е агенциите за сигурност да подобрят връзките си с цивилното население. За тази цел ЕС и неговите държави членки вече предоставят подкрепа на Ирак в сектора на сигурността, включително чрез обучение на полицейски служители и подпомагане на структурите за борба с тероризма и разузнавателните агенции, както и военно обучение, предоставяно на двустранна основа от някои държави членки. ЕС ще се стреми към постигането на съгласуваност с други международни партньори, за да се посрещнат по-ефективно нуждите на иракските власти. В отговор на искането на иракските власти ЕС разглежда разполагането на екип на ЕС за консултации и подпомагане на реформата в сектора на сигурността, който да окаже съдействие в усилията за реформи, съгласувано и в сътрудничество с други международни партньори.

9. Досега 1,8 милиона вътрешно разселени лица са се завърнали в освободените райони. ЕС приветства това важно постижение. ЕС счита, че стабилизирането на освободените райони и безопасното, информирано доброволно и недискриминационно завръщане на вътрешно разселените лица и бежанците в съответствие с международните стандарти за закрила са от съществено значение за дългосрочната стабилност на Ирак. Усилията за стабилизиране трябва да бъдат ръководени от Ирак, но подкрепени от международната общност и съгласувани с нея, включително ООН. Поради това ЕС призовава иракското правителство, чрез диалог с всички съответни страни и при пълно отчитане на интересите на засегнатите общности, включително малцинства като йезиди, християни и тюркмени, да гарантира ефективна сигурност, приобщаващо управление и предоставяне на основни услуги в освободените райони с цел да се даде възможност вътрешно разселените лица да се завърнат в своите домове и ефикасно да се противодейства на опитите за демографско инженерство. Тези мерки ще допълнят текущите усилия за възстановяването на основните услуги и поминъка, включително чрез инструментите на ПРООН за финансиране с цел стабилизиране. Успешните усилия в тази област ще дадат възможност на иракчаните да се завърнат и да останат в домовете си, като по този начин се намали натискът върху съседните държави във връзка с разселването. ЕС призовава правителството на Ирак да продължи да оказва сътрудничество за улесняването на достойно, безопасно и организирано връщане на иракските граждани в тяхната родина в съответствие с международното право, включително правото в областта на правата на човека и ангажиментите на Ирак, изразени в споразумението за партньорство и сътрудничество. Съветът също така насърчава Комисията и върховния представител да продължат текущия обмен с федералното правителство на Ирак по въпросите на миграцията, който следва да обхваща всички нейни аспекти в рамките на взаимноизгодно съвместно начинание.

10. ЕС и неговите държави членки са сред най-големите донори в процеса на стабилизация и са готови да засилят подкрепата си. ЕС участва активно в координирането на усилията за стабилизиране на Световната коалиция, включително и като тематичен координатор за намаляване на риска от взривоопасни вещества.

11. ЕС приветства проявената наскоро дипломатическа ангажираност на Ирак с неговите съседи. ЕС настойчиво приканва всички държави от региона да продължат тези усилия, да подкрепят единството, суверенитета и териториалната цялост на Ирак и да играят конструктивна роля в подкрепа на стабилността и помирението в Ирак и в по-широкия регион. ЕС подчертава значението на подобреното икономическо регионално сътрудничество за благоденствието на Ирак и неговите съседи.

12. Вследствие на своята регионална стратегия за Сирия и Ирак, както и заплахата от Даиш, ЕС остава твърдо ангажиран да подкрепя Ирак при възстановяването му от настоящата криза, по-специално чрез изпълнението на споразумението за партньорство и сътрудничество с Ирак след пълното му ратифициране, включително сътрудничеството в областта на демокрацията и правата на човека, търговията и инвестициите, както и миграцията във всичките ѝ аспекти.

13. Въз основа на настоящите заключения Съветът приканва върховния представител и Европейската комисия своевременно да представят елементи за стратегия на ЕС за ангажиране с Ирак.